

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет філології

Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Польська мова і література та англійська мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація (за наявності) 035.033 Слов'янські мови та література
(переклад включно), перша - польська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні
кафедри слов'янських мов
Протокол №1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теоретична граматики польської мови
Викладач (-і)	к.ф.н. , доц. Щербій Наталія Олегівна к.ф.н. , доц. Мицан Дарина МIRONІВНА к.ф.н. , доц. Корпало Оксана Романівна к.ф.н. , доц. Пелехата Олена Миколаївна
Контактний телефон викладача	+380967481193 +380672590777 +380669177490 +380509841986
E-mail викладача	natalia.shcherbii@pnu.edu.ua dmycan@ukr.net korpalooksana@gmail.com olena.pelekhata@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	360 годин /12.0 кредитів ECTS
Консультації	Консультації проводяться згідно з узгодженим графіком на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять, окрім того практикується залучення онлайн ресурсів за попередньою домовленістю.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/e5a3805463bb8567ec8f
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальний курс з «Теоретичної граматики польської мови» належить до числа дисциплін лінгвістичного циклу, загальною метою яких є прищепити студентам міцні та глибокі знання, що розкривають діалектико-матеріалістичне уявлення про стан мови в сукупності і взаємозв'язку його різних сторін, необхідних для раціональної постановки і безперервного удосконалення процесу навчання практиці мови досліджуваною мовою.</p>	

3. Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)
<p>Метою курсу є познайомити студентів з теоретичними положеннями фонетики, фонології, морфонології, морфології, словотвору та синтаксису, які ґрунтуються на здобутках польської та вітчизняної лінгвістичної науки, здійснити всебічний аналіз звукових одиниць польської мови, морфологічних одиниць, синтаксичний аналіз, забезпечити фахову підготовку з сучасної польської літературної мови.</p> <p>Завдання:</p> <p>1) сформувати у студентів артикуляційну базу польської мови, ознайомити з особливостями вимови та акцентно-ритмічною мелодійною організацією мовлення, навчити здійснювати практичний аналіз фонетичних, фонологічних і морфонологічних явищ (теорія чергування) польської мови; виробити науковий лінгвістичний світогляд та навички вести самостійну дослідницьку роботу; виробити навички застосування прийомів і методик фонетичного і фонологічного аналізу текстів польської мови.</p> <p>2) Познайомити студентів з основними граматичними категоріями польської мови, з різними підходами до поділу слів на частини мови, висвітлити докладний опис лексико-граматичних розрядів повнозначних (у цьому блоці дисципліни – іменників, прикметників, займенників, числівників, прислівників) частин мови. Ознайомити студентів-філологів з поняттями іменної (пол. <i>deklinacja</i>) та дієслівної (пол. <i>koniugacja</i>) словозміни, представити основні парадигми відмінювання іменника, прикметника, займенника та числівника. 3) Звернути увагу здобувачів на проблемі явища польської словозміни.</p>

Навчити майбутніх філологів-викладачів та перекладачів чіткому розумінню і правильному використанню термінів і понять у сфері морфології польської мови під час професійної діяльності. Навчити правильно вживати мовні засоби, уникати найпоширеніших помилок, пов'язаних з мовною інтерференцією польської та української мов, створювати грамотні усні та писемні тексти польською мовою.

4) Ознайомити здобувачів вищої освіти із моделями творення слів, словотвірними категоріями, типами словотвірних значень, найновішими досягненнями у сфері сучасного польського словотвору, а також видатними польськими дериватологами.

5) Познайти з класифікацією синтаксичних конструкцій польської мови; навчити майбутніх філологів-перекладачів чіткому розумінню і правильному використанню термінів і понять у сфері синтаксису польської мови.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології та перекладу (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та літературного краєзнавства) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність спілкуватися польською мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії польської мови.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати польську мову в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією (лінгвістичною і основними літературознавчими термінами) для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення, перекладу та редагування текстів різних жанрів і стилів польською мовою.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Результати навчання

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями польською та англійською мовами. Згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (після складання іспиту) рецептивні навички мовлення з польської та англійської мови є на рівні C1 та продуктивні навички мовлення є на рівні B2. Вільно спілкуватися державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації, у перекладі.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію польської мови, англійської мови, української мови і польської, англійської, української та світової літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності, у тому числі - перекладача.

ПРН 10. Знати норми польської, англійської, української мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати польську, англійську, українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції польської, англійської, української філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

ПРН 21. Володіти польською та англійською мовами на рівні B2 відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти (CEFR).

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	64
практичні	88
самостійна робота	208

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
4	Філологія	2	Нормативний
5	Філологія	3	Нормативний
6	Філологія	3	Нормативний
7	Філологія	4	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

4 семестр (Фонетика)

Теми	Кількість годин		
	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Польська мова серед інших слов'янських мов. Фонетика як розділ мовознавства. Теоретичне і практичне значення фонетики. Акустичні властивості звуків.	2	2	5
Тема 2. Засади фонології. Фонема і звук. Артикуляційна і акустична характеристика голосних і приголосних.	2	4	5
Тема 3. Артикуляційна і акустична характеристика голосних і приголосних.	2	4	5

Тема 4. Наголос і склад. Особливості наголосу. Енклітики і проклітики.	2	2	5
Тема 5. Фонетичні зміни в артикуляції звуків. Асиміляція, її типи. Дисиміляція. Редукція. Спрощення груп приголосних.	2	2	5
Тема 6. Чергування голосних і приголосних. Типи чергувань голосних і приголосних.	2	2	5
Тема 7. Контрольна робота		2	
Разом годин за семестр	12	18	30
5 семестр (Морфологія)			
Тема 1. I. Wprowadzenie do morfologii. 1. Przedmiot i zakres gramatyki opisowej 2. Fleksja a słowotwórstwo 3. Przedmiot, zakres i podstawowe pojęcia II. Morfologia jako gramatyka wyrazu 1. Granice wyrazu 2. Formy syntetyczne i analityczne 3. Zadania praktyczne (praca samodzielna)	2	2	5
Тема 2. Kategorie gramatyczne I. Kategorie gramatyczne 1. Pojęcie kategorii gramatycznej 2. Typologia kategorii gramatycznych 3. Zadania praktyczne (praca samodzielna) II. Kategorie gramatyczne imienne 1. Przypadek 2. Liczba 3. Rodzaj 4. Stopień 5. Deprecjatywność III. Kategorie gramatyczne werbalne 1. Czas 2. Osoba 3. Tryb 4. Strona	2	2	5
Тема 3. Części mowy 1. Podstawy klasyfikacji 2. Klasyfikacja semantyczna Tadeusza Milewskiego 3. Klasyfikacja fleksyjna Zygmunta Saloniego 4. Klasyfikacja składniowa Romana Laskowskiego. 5. Dyskusja naukowa związana z podziałem leksemów na części mowy	2	2	5
Тема 4. Rzeczownik 1. Kategorie rzeczowników 2. Liczba rzeczownika 3. Rodzaj rzeczownika 4. Temat rzeczownika 5. Podział rzeczowników na deklinacje 6. Deklinacja męska 7. Deklinacja nijaka 8. Deklinacja żeńska	2	2	5

9. Deklinacja mieszana			
Тема 6. Fleksja rzeczowników Pluralia Tantum. Nietypowa i kłopotliwa odmiana rzeczowników	2	2	5
Тема 7. Zaimek 1. Zaimek jako część mowy 2. Klasyfikacja zaimków 3. Odmiana zaimków 4. Krótkie i długie formy zaimków	2	2	5
Тема 8. Liczebnik w gramatykach polskich, tradycyjnych i nowych klasyfikacjach części mowy. Klasyfikacje liczebników ze względu na kryteria semantyczne i gramatyczne. Status tzw. liczebników wieloczłonowych. Liczebniki określone i nieokreślone.	2	2	5
Тема 9. Liczebnik 1. Podział liczebników 2. Charakterystyka liczebników głównych określonych. 3. Liczebniki od zera do pięciu. Znaczenie, wzór odmiany, kategorie gramatyczne i składnia liczebników: zero, jeden, dwa, trzy, cztery, pięć. 3. Odmiana i składnia liczebników dwadzieścia – dziewięćdziesiąt (dziesiątki). 4. Odmiana i składnia liczebników sto– dziewięćset (setki). 5. Charakterystyka liczebników zbiorowych. Składnia liczebników zbiorowych (grupy rzeczowników, z którymi łączą się liczebniki zbiorowe). 6. Charakterystyka liczebników częściowych nieokreślonych (pół, półtora, półtorej). 7. Liczebniki porządkowe. 8. Odmiana i składnia. 9. Zasady użycia liczebników porządkowych z datami w języku polskim. Zasady pisowni	2	2	5
Тема 10. Czasownik w polskich gramatykach, tradycyjnych i nowych klasyfikacjach części mowy. Kategorie czasowników. Koniugacje czasowników: możliwe rozwiązania.	2	2	5
Тема 11. Fleksja czasowników. Nowe tendencje w użyciu form fleksji werbalnej. Problem imiesłowów i gerundiów jako form czasownika. Formy czasownika / osobowe i nieosobowe. Nazwy czynności w języku polskim.	2	2	5
Тема 12. Nieodmienne części mowy. Przyimek. Spójnik. Partykuła. Wykrzyknik. Analiza morfologiczna części mowy	2	2	5
Підсумкова контрольна робота		2	
Разом годин за семестр	22	24	44
6 семестр (Словотвір)			

Тема 1. Podstawowe pojęcia słowotwórstwa. Plan. 1. Słowotwórstwo synchroniczne a diachroniczne. 2. Słowotwórstwo a fleksja. 3. Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 4. Temat słowotwórczy a formant słowotwórczy 5. Parafraza słowotwórcza	2	2	5
Тема 2. Typy tematów i formantów słowotwórczych. Plan. 1. Typy tematów słowotwórczych. 2. Funkcje formantów: strukturalna, semantyczna, syntaktyczna. 3. Kategoria słowotwórcza 4. Typ słowotwórczy 5. Pojęcie wartości kategoryjalnej	2	2	5
Тема 3. Podstawowe teorie słowotwórcze. Plan. 1. Teoria dwuczłonowości wyrazów Jana Rozwadowskiego. 2. Teoria logiczno-syntaktyczna Witolda Doroszewskiego. 3. Teoria onomazjologiczna Miłosza Dokuliła. 4. Ogólna klasyfikacja derywatów.	2	2	5
Тема 4. Słowotwórstwo rzeczowników. Plan. 1. Kategorie słowotwórcze rzeczownika. 2. Derywaty modyfikacyjne. 3. Derywaty mutacyjne. 4. Derywaty transpozycyjne. 5. Produktywny typ słowotwórczy. 6. Tendencje rozwojowe w słowotwórstwie współczesnej polszczyzny.	2	2	5
Тема 5. Słowotwórstwo przymiotników. Plan. 1. Przymiotniki odczasownikowe. 2. Przymiotniki odrzeczownikowe. 3. Przymiotniki odprzymiotnikowe. 4. Przymiotniki od wyrażen syntaktycznych i złożone	2	2	5
Тема 6. Słowotwórstwo czasowników. Plan. 1. Charakterystyka ogólna. 2. Podział derywatów czasownikowych. 3. Czasowniki denominalne i dewerbalne. 4. Problem aspektu w derywacji czasowników	2	2	5
Тема 7. Лексикологія як наука. Типи лексичних словників		2	5
Тема 8. Явище синонімії та антонімії. Омонімія. Проблеми перекладу		2	5
Тема 9. Фразеологія.		2	5
Тема 10. Стилiстично забарвлена лексика.		2	5

Тема 11. Діахронія і синхронія в лексикології. Мовні корпуси		2	4
Підсумкова контрольна робота		2	
Разом годин за семестр	12	24	54
6 семестр (Синтаксис)			
Тема 1. <u>Składnia: główne pojęcia</u> 1. Składnia jako nauka 2. Pojęcie wypowiedzenia 3. Klasyfikacja wypowiedzeń 4. Teorie naukowe związane z klasyfikacją wypowiedzeń w składni polskiej 5. Składnia wypowiedzenia pojedynczego (1. Wyraz. Składnik. Zespół. Związki składniowe. Człon wypowiedzenia (człon zdania))	2	2	5
Тема 2. <u>Główne człony zdania</u> 1. Orzeczenie 2. Podmiot 3. Zdanie bezpodmiotowe	2	4	5
Тема 3. <u>Drugorzędne człony zdania</u> 1. Pojęcie grup składniowych 2. Grupa podmiotu 2.1. Przydawka 3. Grupa orzeczenia 4. Związki orzeczenia z dopełnieniem 5. Okolicznik	2	2	10
Тема 4. <u>Składnia wypowiedzenia złożonego</u> 1. Wypowiedzenie złożone 2. Typy wypowiedzeń złożonych 3. Wskaźniki zespolenia w wypowiedzeniach złożonych 4. Parataksa 5. Wypowiedzenia złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania 6. Wypowiedzenie podrzędnie złożone 1. Typy wypowiedzeń podrzędnie złożonych 2. Wypowiedzenie wielokrotnie złożone	4	2	10
Тема 5. Szyk wyrazów i wypowiedzeń składniowych 1. Szyk głównych części zdania 2. Miejsce przydawki 3. Pozycja zaimka się w Wypowiedzeniu 4. Osobliwości szyku wyrazów w zdaniu podczas tłumaczenia tekstów z języka ukraińskiego na język polski	2	4	5
Тема 6. <u>Mowa zależna i niezależna</u> 1. Pojęcie mowy zależnej i niezależnej Zasady interpunkcji związanej z mową zależną i niezależną 2. Interpunkcja w języku polskim	4	2	5
Тема 7. Analiza wypowiedzenia pojedynczego. Rysowanie wykresów	2	4	10

1. Schemat analizy wypowiedzenie pojedynczego				
2. Przykłady wykresów wypowiedzenia pojedynczego				
Підсумкова контрольна робота			2	
Разом годин за семестр		18	22	50
6. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою на основі 100-бальної системи (див. пункт 9.3. “Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробки основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 7) Загальні 100 балів включають: 40 балів – підсумок роботи студента під час практичних занять, в тому числі контрольні роботи та тести 10 балів – самостійна робота 50 балів – екзамен			
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань. Комплексна контрольна робота охоплює такі завдання: 1) граматичні завдання; 2) розуміння тексту; 4) усна тема; 5) письмова тема.			
Практичні заняття	Письмові завдання, виконання вправ з граматики, розуміння зі слуху, читання текстів. Оцінюються за п'ятибальною системою.			
Умови допуску до підсумкового контролю	- відвідування лекцій, відпрацювання усіх лекцій, на яких студент був відсутній; - здача колоквіуму на основі лекційного матеріалу; - активна робота під час практичних занять - отримання допуску до складання іспиту: мінімальна кількість балів – 25, максимальна – 50.			
7. Політика курсу				
<p>1. <i>Письмові роботи</i> виконуються відповідно до теми практичних занять, зазначених у силабусі.</p> <p>2. <i>Академічна доброчесність.</i> Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, ПОЛОЖЕННЯ про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>3. <i>Відвідування занять.</i> Пропуски семінарських занять відпрацьовуються відповідно до “Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від</p>				

19.05.2023р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової перед вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.). Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням:

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховуються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

ФОНЕТИКА

Підручники

1. Кравчук А. Польська мова з елементами правопису для українців, що вивчають польську мову, Навч. посіб., Київ 2015, 111 с.

1. Кравчук А. Читаємо польською або практична фонетика польської мови, Львів 2005, 90 с.

2. Tambor J. Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Ćwiczenia. Warszawa 2010, 190 s.

3. Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Ćwiczenia, Warszawa 2007.

Граматика:

4. Grzegorzczkova R. Wprowadzenie do semantyki języka, Warszawa 2002, 182 s.

5. Grzegorzczkova R. Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2008, 210 s.

6. Język polski. Kompendium / red. Derwojedowej M., Karaś H., Kopcińskiego D., Warszawa 2005, 933 s.

7. Maciołek M., Tambor J. Głoski polskie. Przewodnik fonetyczny dla cudzoziemców i nauczycieli uczących języka polskiego jako obcego, Katowice 2018, 133 s.

8. Markowski A. Język polski. Poradnik prof. Markowskiego. Problemy językowe i gramatyczne współczesnego Polaka, Warszawa 2007, 301 s.

9. Mędak S. Język polski dla obcokrajowców. Polski od poziomu B1 i wzwyż. Gramatyka i składnia ze 192 ćwiczeniami kreatywnymi, Kraków 2015, 346 s.

10. Nagórko A. Podręczna gramatyka języka polskiego, Warszawa, 2010, 335 s.

11. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Warszawa 2002, 142 s.

12. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Warszawa 2012, 142 s.

13. Seretny A., Lipińska E. ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego, Warszawa, 2016, 332 s.

14. Steffen-Batogowa M. Struktura akcentowana języka polskiego, Warszawa-Poznań, 2000, 328 s.

15. Wiśniewski M. Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 1997.

Словники:

16. Drabik L. Słownik języka polskiego. Warszawa : Wyd-wo Naukowe PWN, 2011, 1357 s.

17. Dutka W., Gajewska B., Willman A. Słownik ortograficzny z zasadami gramatyki. Warszawa – Bielsko-Biała 2008, 599 s.

18. Encyklopedia języka polskiego / Pod red. S. Urbańczyka i M. Kucali, Wyd. 3-cie, pop. i uzupeł., Wrocław, Warszawa, Kraków, 1999, S. 87.

19. Inny słownik języka polskiego / Red. M. Bańko. T. I, II. Warszawa, 2000.
20. Kłosińska A. Słownik ortograficzny. Warszawa 2005, 843 s.
21. Kononenko I., Mytnik I., Wasiak E. Słownik tematyczny polsko-ukraiński. Warszawa 2010, 550 s.
22. Kopaliński W. Słownik symboli. W. Kopaliński, Warszawa : Wiedza Powszechna, 1990, 509 s.
23. Nowy słownik ortograficzny. Warszawa 2003, 942 s.
24. Nowy słownik poprawnej polszczyzny / red. Markowskiego A., Warszawa 2000, 1786 s.
25. Saloni Z., Gruszczyński W., Woliński M., Wołosz R. Słownik gramatyczny języka polskiego. Podstawy teoretyczne. Instrukcja użytkownika, Warszawa 2007, 175 s.
26. Słownik języka polskiego: w 11 t. / pod red. W. Doroszewskiego. Warszawa : Państwowe Wyd-wo „Wiedza Powszechna”, 1959. T. 2. 1050 s.
27. Słownik ortograficzny z wymową / Pod red. L. Drabik. Warszawa 2016.

МОРФОЛОГІЯ

Підручники та посібники:

28. Кравчук А. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. Львів, 2008.
29. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами. Київ, 2015.
30. Кравчук А. Тестові завдання з морфології сучасної польської мови. Львів, 2001.
31. Mędak S. Licz na liczebnik. Gramatyka z ćwiczeniami. 2010. 252 s.
32. Pyzik J. Przygoda z gramatyką. Fleksja i słowotwórstwo imion. Kraków, 2003. 470 s.
33. Seretny A. Per aspera ad astra. Podręcznik do nauki języka polskiego. Kraków 2012, 229 s.
34. Dąbrowska A., Łobodzińska R. Polski dla cudzoziemców. – Wrocław : Towarzystwo Przyjaciół Polonistyki Wrocławskiej. – 1995. – 303 s.
35. Dubisz S. Nauka o języku dla polonistów. – Warszawa : Książka i wiedza. – 2002. – 453 s.
36. Hącia A. Język polski. 365 ćwiczeń z gramatyki. – Warszawa: Langenschiedt, 2004. – 220 s.
37. Garncarek P. Czas na czasownik. – Kraków: UNIVERSITAS, 2000. – 221 s.
38. Jadacka H. Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia. – Warszawa: Książka i wiedza, 2006. – 253 s.
39. Janowska A., Pastuchowa M. Dzień dobry. Podręcznik do nauki języka polskiego dla początkujących. – Katowice: Śląsk, 1999. – 207 s.
40. Język polski. Poradnik Profesora Andrzeja Markowskiego. – Warszawa: Wilga, 2003. – 256 s.
41. Mędak S. Liczebnik też się liczy. – Kraków: UNIVERSITAS, 2004. – 249 s.
42. Nagórko A., Zarys gramatyki polskiej, PWN, Warszawa, 2005.
43. Pasieka M., Język polski dla cudzoziemców. Ćwiczenia dla początkujących. – Wrocław: Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2001. – 193 s.
44. Pelc T., Teraz polski!, Wing, Łódź, 1997.
45. Pyzik J. Przygoda z gramatyką. – Kraków: UNIVERSITAS, 1999. – 462 s.
46. Nowy słownik poprawnej polszczyzny, red. A. Markowski. – Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, 2003. – 1786 s.

Граматикки:

47. Bańko M. Wykłady z polskiej fleksji. Warszawa, 2002.
48. Klasyfikacja części mowy *Język polski. Encyklopedia w tabelach* / Red. W. Mizerski. Warszawa, 2000. S. 88 – 91.
49. Krawczuk A. Morfologia współczesnego języka polskiego (fleksja). Część I.

Lwów, 2007.

50. Nagórko A. Podręczna gramatyka języka polskiego. Warszawa, 2010.
 51. Nagórko A. Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem). Warszawa, 2000.
 52. Strutyński J. Gramatyka polska. Kraków, 1998.
 53. Wróbel H. Gramatyka języka polskiego. Kraków, 2001.
- СЛОВНИКИ:**
54. Bańko M. Słownik dobrego stylu, czyli wyrazy które się lubią. Warszawa, 2009. 475 s.
 55. Bańko M. Słownik dobrego stylu, czyli wyrazy które się lubią. Warszawa, 2011. 475 s.
 56. Bańko M. Słownik onomatopei, czyli wyrazów dźwięko- i ruchonaśladowczych. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2009. 219 s.
 57. Bańko M., Drabik L., Wiśniakowska L. Słownik spolszczeń i zapożyczeń. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. 388 s.
 58. Bąba S., Dziamska G., Liberek J. Podręczny słownik frazeologiczny języka polskiego. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1999. 774 s.
 59. Dąbrowska A. Słownik eufemizmów polskich, czyli w rzeczy mocno, w sposobie łagodnie. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2009. 328 s.
 60. Dąbrówka A., Geller E. Słownik antonimów. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2001. 874 s.
 61. Dąbrówka A., Geller E., Turczyn R. Słownik synonimów. Warszawa, 2001. 450 s.
 62. Długosz-Kurczabowa K. Słownik etymologiczny języka polskiego. Warszawa, 2006. 658 s.
 63. Drabik L. Słownik języka polskiego. L. Drabik, A. Kubiak-Sokół, E. Sobol, L. Wiśniakowska. Warszawa : Wyd-wo Naukowe PWN, 2011. 1357 s.
 64. Dutka W., Gajewska B., Willman A. Słownik ortograficzny z zasadami gramatyki. Warszawa – Bielsko-Biała, 2008. 599 s.
 65. Encyklopedia języka polskiego / Pod red. S. Urbańczyka i M. Kucaty, Wyd. 3-cie, pop. i uzupełn. Wrocław, Warszawa, Kraków. 1999.
 66. Gajewska B., Pawlus M. Słownik synonimów i antonimów. Bielsko-Biała, 2004. Wyd. III. 505 s.
 67. Grzenia J. Słownik imion. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008. 362 s.
 68. Grzenia J. Słownik nazw własnych. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. 386 s.
 69. Holly K., Żółtak A. Słownik wyrazów zapomnianych, czyli słownictwo naszych lektur. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2001. 445 s.
 70. Kita M., Polański E. Słownik paronimów, czyli wyrazów mylonych. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008. 230 s.
 71. Kłosińska A. Słownik ortograficzny. Warszawa, 2005. 843 s.
 72. Kononenko I., Mytnik I., Wasiak E. Słownik tematyczny polsko-ukraiński. Warszawa, 2010. 550 s.
 73. Kopaliński W. Słownik eponimów czyli wyrazów odimiennych. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008. 290 s.
 74. Kopaliński W. Słownik wydarzeń pojęć i legend XX wieku. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008. 527 s.
 75. Kopaliński W. Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych z almanachem. Warszawa. Wyd. XXV. 2000. 664 s.
 76. Kopaliński W. Słownik symboli. Warszawa: Wiedza Powszechna, 1990. 509 s.
 77. Mędak S. Praktyczny słownik łączliwości składniowej czasowników polskich. Kraków, 2011. 771 s.
 78. Mędak S. Słownik odmiany rzeczowników polskich. UNIVERSITAS, Kraków, 2001, Wyd. I. 321 s.
 79. Müldner-Nieckowski P. Wielki słownik frazeologiczny języka polskiego. Warszawa, 2003. 1088 s.
 80. Nowe słownictwo polskie: materiały z prasy lat 2001 – 2005. Cz. 1 A – D / red. T. Smółkowej. Kraków : Lexis, 2010. 135 s.

81. Nowy słownik ortograficzny. Warszawa, 2003. 942 s.
82. Nowy słownik poprawnej polszczyzny / red. Markowskiego A. Warszawa, 2000. 1786 s.
83. Saloni Z., Gruszczyński W., Woliński M., Wołosz R. Słownik gramatyczny języka polskiego. Podstawy teoretyczne. Instrukcja użytkownika. Warszawa, 2007. 175 s.
84. Skorupka S. Słownik frazeologiczny języka polskiego, w 2 t, Warszawa, 1974. T. 2. 906 s.
85. Słownik frazeologiczny. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2005. 654 s.
86. Słownik języka polskiego, w 11 t. / pod red. W. Doroszewskiego. Warszawa : Państwowe Wyd-wo „Wiedza Powszechna”, 1959. T. 2. 1050 s.
87. Słownik języka polskiego. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. A-Ó. 521 s.
88. Słownik języka polskiego. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. A-Ó. 598 s.
89. Słownik wyrazów blizkoznaczących. Warszawa, 1998. Wyd. VII. 480 s.
90. Wielki słownik polsko-ukraiński, ukraińsko-polski z rozszerzoną terminologią współczesnego biznesu 200000 wyrazów. Warszawa, 2008. 1797 s.
91. Zimny R., Nowak P. Słownik polszczyzny politycznej po roku 1989. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN. 2009. 360 s.

Онлайн-платформи для виконання практичних завдань:

1. Виконати вправи у рубриці „O rzeczowniku rzeczy kilka” на онлайн-платформі URL: <https://epodreczniki.pl/a/o-rzeczowniku-rzeczy-kilka/DdY7DNJSD>
2. Виконати вправи у рубриці „Wśród rzeczowników” на онлайн-платформі URL: <https://epodreczniki.pl/a/wsrod-rzeczownikow/DAtnY06r>
3. Виконати вправи у рубриці „Z przymiotnikiem widać jak na dłoni” на онлайн-платформі URL: <https://epodreczniki.pl/a/z-przymiotnikiem-widac-jak-na-dloni/DAfCAHQUP>
4. Виконати вправи у рубриці „Od przysłówków głowa nie boli” на онлайн-платформі URL: <https://zpe.gov.pl/a/od-przyslowkow-glowa-nie-boli/D17vnWF3N>
5. Виконати вправи у рубриці Liczebniки <https://zpe.gov.pl/a/licz-sie-z-liczebnikami/DO1dwpORA>
6. Виконати вправи у рубриці Liczebniки <https://zpe.gov.pl/a/bez-liczebnikow-nie-ma-wynikow/D1ADTHQ0B>
7. Виконати вправи у рубриці <https://zpe.gov.pl/a/forma-bez-zmian---nieodmienne-czesci-mowy/DyfOMz4Iz>

СЛОВОТВИР

1. Anna Seretny, Ewa Lipińska. ABC metodyki nauczania języka polskiego. Kraków: Universitas, 2017
2. Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia, cz. I, pod red. R. Grzegorzczkovej, Renata. Laskowskiego, H. Wróbla, Warszawa, PWN, 1998.
3. Grzegorzczkowa Renata. Zarys słowotwórstwa polskiego, Warszawa, PWN, 1972 i następ.
4. Grzegorzczkowa Renata. Wprowadzenie do semantyki językoznawczej. Warszawa, PWN, 2010
5. Grzegorzczkowa Renata, Puzynina Jadwiga. Słowotwórstwo współczesnego języka polskiego. Rzeczowniki sufiksálne rodzime. Warszawa, PWN, 1979. 324 s.
6. Jadacka Hanna. System słowotwórczy polszczyzny: 1945-2000. Wawrszawa, WNP, 2001. 201 s.
7. Kita Małgorzata, *Wybieram gramatykę*, Wydawnictwo Uniwersytetu

Śląskiego, t.1-2, Katowice 1998

8. Nagórko Alicja. Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem), wyd. 3, Warszawa, PWN, 1998, 317 s.

9. Nauka o języku dla polonistów. Pod red. Dubisza Stanisława. Warszawa: Książka i Wiedza, 2002. 623 s.

10. Urban M., O podzielności na temat słowotwórczy i formant w związku z wielomotywacyjnością przymiotników, „Poradnik Językowy” 1998, nr 4-5, s. 23-32.

11. Wróbel H. Gramatyka języka polskiego. Kraków, „Od Nowa”, 2001. 335 s.

12. Teresa Vogelgesang, Jadacka Hanna, Magdalena Bondkowska, Iwona Buracka, Elżbieta Grabska-Moyle, Tomasz Karpowicz. Słownik gniazd słowotwórczych współczesnego języka polskiego. Tom 1-2 (gniazda odprzymiotnikowe i odrzeczownikowe). Kraków : Universitas, 2001

13. Mirosław Skarżyński ... [et al.]. Słownik gniazd słowotwórczych współczesnego języka polskiego. Tom 3 (gniazda odczasownikowe). Kraków Towarzystwo Wydawnicze "Historia Iagellonica", 2004

14. Mirosław Skarżyński ... [et al.]. Słownik gniazd słowotwórczych współczesnego języka polskiego. Tom 4. ([Gniazda motywowane przez liczebniki, przysłówki, zaimki, przymyki, modulanty, onomatopeje, wykrzykniki](#)). Kraków Towarzystwo Wydawnicze "Historia Iagellonica", 2004.

15. Kognitywno-komunikacyjne aspekty słowotwórstwa. *Wybrane zagadnienia opisu derywacji w języku polskim. Wydano nakładem Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, 2017.* s. 230. <http://www.bijp.uw.edu.pl/files/Waszakowa%202017.pdf>

16. <https://sjp.pwn.pl/sjp/>

СИНТАКСИС

Наукова література з синтаксису польської мови:

1. Grzegorzczkova R. Wprowadzenie do semantyki języka. Warszawa, 2002. 182 s.
2. Grzegorzczkova R. Wstęp do językoznawstwa. Warszawa, 2008. 210 s.
3. Grzegorzczkova R. Wykłady z polskiej składni. Warszawa, 1998. 159 s.
4. Język polski. Kompendium / red. Derwojedowej M., Karaś H., Kopcińskiego D., Warszawa, 2005. 933 s.
5. Jodłowski J. Zasady interpunkcji. Kraków, 2002. 293 s.
6. Markowski A. Język polski. Poradnik prof. Markowskiego. Problemy językowe i gramatyczne współczesnego Polaka. Warszawa, 2007. 301 s.
7. Mędak S. Język polski dla obcokrajowców. Polski od poziomu B1 i wzwyż. Gramatyka i składnia ze 192 ćwiczeniami kreatywnymi. Kraków, 2015. 346 s.
8. Nagórko A. Podręczna gramatyka języka polskiego. Warszawa, 2010. 335 s.
69. Podracki J. Składnia polska. Książka dla nauczycieli, studentów i uczniów. Warszawa, 1997. 248 s.
70. Saloni Z., Świadziński M. Składnia współczesnego języka polskiego. Warszawa, 2001. 354 s.
71. Seretny A., Lipińska E. ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego. Warszawa, 2016. 332 s.

Наукові статті:

72. Gębka-Wolak M. [Problematyka szyków wyrazów w nauczaniu języka polskiego jako obcego](#). Zasób elektroniczny.
73. Gębka-Wolak M. [Związki akomodacyjne jako wyróżnik zależności składniowej](#), Studia Językoznawcze, 2013. Nr 12. S. 29 – 42, Zasób elektroniczny.
74. Gołębiowska M. [Wybrane problemy z zakresu tłumaczenia orzeczeń sądowych z języka hiszpańskiego na język polski](#)
75. Grochowski M. [Ewolucja metodologii składni polskiej. Refleksje po 30 latach od wydania GWJSP](#). Linguistica Copernicana. 2017. Nr 14. S. 197 – 221.
76. Gwóźdź G. [Translatoryka. Umiejscowienie, rola, kierunki rozwoju, zadania](#).
77. Piotrowska M. [Proces decyzyjny tłumacza](#). Zasób elektroniczny.
78. Stasieczek-Górna M. [Błędy szyku zdania popełniane przez cudzoziemców uczących się języka polskiego](#). Acta Universitas Lodzianis. Kształcenie polonistyczne cudzoziemców. 2011. Nr 11. S. 295-302.
79. Szymańska K. [Polska teoria przekładu literackiego a translation studies. O szkole poznańskiej na marginesie pierwszej polskiej antologii](#).
80. Świątek J. [Potencjał i ograniczenia statystycznego tłumaczenia maszynowego](#)
81. Świdziński M. [O frazie nominalnej liczebnikowej w pozycji podmiotu po raz kolejny](#). Zasób elektroniczny.
82. Wojtczak E. [Kompetencja składniowa i jej niedostatki w polszczyźnie mówionej cudzoziemców uczących się języka polskiego jako obcego](#). Acta Universitas Lodzianis. Kształcenie polonistyczne cudzoziemców. 2015. Nr 22. S. 283-294
83. Zaroń Zofia. [Konotacja nie jedno ma imię. Wymagania składniowe nazw osobowych](#). Zasób elektroniczny.
84. Zawilska D. [O niektórych błędach szyku wyrazów w wypowiedzeniu pojedynczym we współczesnym języku polskim](#). Acta Universitas Lodzianis. Kształcenie polonistyczne cudzoziemców. 1997. Nr 9. S. 23-33.

Словники:

85. Drabik L. Słownik języka polskiego. Warszawa : Wyd-wo Naukowe PWN, 2011, 1357 s.
86. Dutka W., Gajewska B., Willman A. Słownik ortograficzny z zasadami gramatyki. Warszawa – Bielsko-Biała, 2008. 599 s.
87. Encyklopedia języka polskiego / Pod red. S. Urbańczyka i M. Kucały, Wyd. 3-cie, pop. i uzup., Wrocław, Warszawa, Kraków, 1999. S. 87.
88. Kłosińska A. Słownik ortograficzny. Warszawa, 2005. 843 s.
89. Kłosińska A., Sobol E., Stankiewicz A. Wielki słownik frazeologiczny z przysłowiami,. Warszawa : Wyd-wo Naukowe PWN, 2009. 840 s.
90. Kononenko I., Mytnik I., Wasiak E. Słownik tematyczny polsko-ukraiński. Warszawa, 2010. 550 s.
91. Kopaliński W. Słownik symboli. Warszawa : Wiedza Powszechna, 1990. 509 s.
92. Mędak S. Praktyczny słownik łączliwości składniowej czasowników polskich, Kraków, 2011. 771 s.
93. Müldner-Nieckowski P. Wielki słownik frazeologiczny języka polskiego. Warszawa, 2003. 1088 s.
94. Nowe słownictwo polskie: materiały z prasy lat 2001 – 2005. Cz. 1 A – D / Pod red.T. Smółkowej. Kraków : Lexis, 2010, 135 s.
95. Nowy słownik ortograficzny. Warszawa, 2003. 942 s.
96. Nowy słownik poprawnej polszczyzny / red. Markowskiego A. Warszawa, 2000. 1786 s. M. Kucały, Wrocław, Warszawa, Kraków, 1999. Wyd. 3-cie, pop. i uzup. S. 106 – 107.
97. Saloni Z., Gruszczyński W., Woliński M., Wołosz R. Słownik gramatyczny języka polskiego. Podstawy teoretyczne. Instrukcja użytkownika. Warszawa, 2007. 175 s.
98. Skorupka S. Słownik frazeologiczny języka polskiego, w 2 t. Warszawa, 1974. T. 2. , 906 s.

99. Słownik języka polskiego: w 11 t. / pod red. W. Doroszewskiego. Warszawa : Państwowe Wyd-wo „Wiedza Powszechna”, 1959. T. 2., 1050 s.
100. Wielki słownik polsko-ukraiński, ukraińsko-polski z rozszerzoną terminologią współczesnego biznesu 200000 wyrazów. Warszawa, 2008. 1797 s.

Інтернет-словники та корпуси польської мови:

101. Miejski słownik slangu i mowy potocznej. URL: <https://www.miejski.pl/>
102. Narodowy Korpus Języka polskiego. URL: <http://nkjp.pl/>
103. Poradnia językowa. URL: <https://sjp.pwn.pl/poradnia>
104. Słownik języka polskiego. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
105. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://www.wsjp.pl/>

Онлайн-платформи для виконання практичних завдань:

92. E-podręcznik.pl. URL: <https://epodreczniki.pl>
93. Онлайн-програма для створення презентацій, URL: <https://prezi.com/>
94. Онлайн-програма для створення тестових завдань, URL: <https://kahoot.it/>

Викладачі _____

к.ф.н. , доц. Щербій Наталія Олегівна
.ф.н. , доц. Мицан Дарина Миронівна
к.ф.н. , доц. Корпало Оксана Романівна
к.ф.н. , доц. Пелехата Олена Миколаївна